

Тези до Концепції та Програми формування, становлення та розвитку туристично-курортної сфери у Закарпатській області

Перед збором фактичних даних, підготовкою матеріалів, їх аналізом та написанням Програми з питань туризму та рекреації (в подальшому Програма), включаючи й «стратегічної», тобто на триваліший (5-10 років) період, доцільно визначитись з Концепцією (латин. **conceptio** - розуміння), як системою поглядів з метою зрозуміти: стан, явища і процеси у туристичній галузі краю. Останнє дозволить підготувати дійсно фахову, а головне - реальну Програму.

Для цього варто та доцільно буде зробити/здійснити наступне:

- 1.1. Визначитись, що ТУРИСТИЧНА СФЕРА, поряд із лісозаготівельною/лісопереробною та видобутком і розливом мінеральної води є ПРИОРІТЕТНОЮ в області.
- 1.2. Перед написанням Програми - сформувавши/скласти Концепцію туристично-курортної сфери Закарпатської області.
- 1.3. Найефективнішою Програмою «по туризму», у ситуації, яка має місце в Закарпатті має бути короткострокова - на ОДИН, максимум на ДВА роки.

Натомість, для написання Програми, доцільно вибрати один із двох варіантів:

- I. Підготувати Умови та оголосити Конкурс з написання Програми (при наявності коштів).
- II. Сформувавши РОБОЧУ ГРУПУ для написання, власне Програми (за відсутності коштів).

У разі реалізації другого варіанту, робоча група, перед підготовкою/написанням Програми мусить скласти/зробити/здійснити:

- 2.1. КОНЦЕПЦІЮ формування та становлення туристичної галузі краю (в якій продумати, куди «помістити» курорти та «що робити» з рекреацією).
- 2.2. Визначити коло зацікавлених учасників «формування, становлення та розвитку туристично-курортної сфери краю», а також сформувати з них групу спеціалістів галузі та науковців з питань туризму та рекреації (на громадських засадах).
- 2.3. Визначити принципи та низку показників, за якими буде здійснюватись синтез, аналіз та які дані будуть використовуватись при написанні Програми.
- 2.4. Здійснити повну інвентаризацію туристичної галузі краю, використовуючи дані Управління по туризму та курортах ОДА, аналогічних структур на місцях (РДА, якщо такі є), статистики та інші дані.
- 2.5. Визначити роль та місце «науковців», запропонувавши останнім своєрідне місце під туристичним «сонцем» краю, скориставшись науковими роботами та розробками перших.

У самій Програмі, доцільно висвітлити окремо й такі питання, як:

- 3.1. Термінологію (слів та понять), які використовуються у Програмі.
- 3.2. Принципи Програми (якщо буде прописано в Концепції - перенести до Програми).
- 3.3. Мета, завдання та основні напрямки Програми.
- 3.4. Перелік попередніх Програм та стан їх виконання/невиконання й причини останнього.
- 3.5. Перелік державних структур, органів влади та управління (в т.ч. й з урахуванням ймовірних змін, через проведення адміністративної реформи в області), які мають відношення до сфери туризму та рекреації в краї, а також - взаємини, підпорядкованість, координація між такими.
- 3.6. Перелік, короткий опис та статус курортів у Закарпатті та взаємини з органами влади й управління (в т.ч. й з урахуванням ймовірних змін, через проведення адміністративної реформи в області), які займаються проблемами рекреації в краї, а також - взаємини, підпорядкованість та координація між такими.
- 3.7. Перелік, доцільність, категорійність, статус і т.д. по відношенню до фестивалів, які організовуються та проводяться в області, а також щодо інших масових заходів такого типу.

- 3.8. Економічний ефект від впровадження Програми, в розрізі регіонів та підгалузей.
- 3.9. Альтернативи формування, становлення та розвитку Програми туризму та рекреації.
- 3.10. Етапи та строки виконання пунктів Програми, особливості та перехідні положення.

В процесі написання Програми, важливо визначити її Розділи та їх принципи, як-то:

4.1. По класифікації за: географічним принципом і напрямком туристського потоку, метою поїздки і джерелом фінансування, способом пересування і засобом розміщення, кількістю учасників і тривалістю перебування, розташуванням туристського місця і інтенсивністю туристського потоку, організаційною формою і так далі.

4.2. По видах: внутрішній або національний та іноземний або міжнародний, в'їзний або виїзний, рекреаційно-оздоровчий, розважальний, подієвий, професійно-діловий, науково-пізнавальний (конгресний), спортивний відпочинок, шоп-тури, пригодницький (екстремальний), паломницько-релігійний, ностальгічний, екотуризм, екзотичний, елітарний, соціальний чи комерційний, пішохідний, річковий, автотуризм, залізничний, велосипедний, лижний, гужовий (кінний), змішаний; за розміщенням у готелях, мотелях, пансіонатах, кемпінгах, апартаментах, в наметах, індивідуальний, сімейний, груповий, корпоративний, короткотривалий, довготривалий, гірський, водний, сільський, приміський, постійний, сезонний, епізодичний, організований, неорганізований та інші.

4.3. Буде доцільним - окремий розділ про особливості Закарпаття та характерні для останньої й перспективні види туризму й рекреації.

До Програми доцільно долучити такі додатки, як:

- 5.1. Аналітична записка з мотивацією та причинами написання Програми.
- 5.2. Статистичні дані, фінансові показники господарювання: розміри, темпи, тенденції, суми туристичного збору по районах, сферах, суб'єктах тощо.
- 5.3. Перелік об'єктів туристично-рекреаційної сфери краю: по районах, по сферах та по суб'єктах туристично-рекреаційної сфери, а також їх добровільні об'єднання, якщо такі є.
- 5.4. Карти та GPS дані туристично-рекреаційних об'єктів краю.
- 5.5. Інші корисні показники та дані туристично-рекреаційної сфери краю.

До Програми доцільно долучити її Зміст, План-схему всієї Програми, а також: Предметний, Алфавітний та інші показники. Крім того до Програми доцільно долучити карти: Закарпатської області та прилеглих: Львівської й Івано-Франківської областей, Карпатського регіону, а також - прилеглих країн Європейського Союзу.

В процесі роботи над Програмою, доцільно:

- 6.1. Попрацювати з існуючими суб'єктами та об'єднаннями (наприклад - з мережею ТІЦів Закарпаття) туристично-рекреаційної сфери краю, з метою націлити їх на реалізацію Програми.
- 6.2. Організувати ФОРУМ (продумавши формат) учасників туристичного бізнесу краю з метою самоорганізації останніх у саморегульовані організації (СРО), що суттєво збагатить Програму та спростить її реалізацію, через такі структури.
- 6.3. Запропонувати УГОДИ про державно-приватне партнерство (ДПП), з боку Управління туризму та курортів із зацікавленими учасниками туристичної сфери краю, що також - збагатить Програму і спростить її реалізацію, через механізм реалізації перших.
- 6.4. Активізувати ВИСТАВКОВУ діяльність, включаючи й за межами України, особливо - в частині ПРЕЗЕНТАЦІЇ туристичних можливостей краю, бодай в країнах Вишеградської групи (Польща, Словаччина, Угорщина, Чехія), максимально активізувавши й щорічні «Тур'євроцентри - Закарпаття».
- 6.5. Домогтися та реалізувати спрямування усієї суми місцевого податку - туристичного збору, який відраховується та акумулюється по Закарпатській області - на потреби туристично-рекреаційної сфери краю.

Підготовлено керівником IASEED
Ю. Ключівський (+380-954545540)